

Години	Произведения на десетъка	Приход. бюджетъ.
1888	(десетъкъ въ пари) 15.7	56.3
1889)	23.0	68.8
1890)	(десетъкъ въ нарура) 24.4	69.0
1891)	33.0	81.6 (безъ паритѣ)

Случайнитѣ изобилни реколти и високитѣ цѣни на хранитѣ увеличиха приходния ни бюджетъ, ако не въ ущърбъ на благосъстоянието на масата отъ нашето население — земледѣлцитѣ, то въ врѣда на изнамѣрването едно точно мѣрило за нейната данъкоспособность. Никой не може да твърди, че тая данъкоспособность се е увеличила отъ 1888 до 1891 г. отъ 15 на 33, когато други мѣрила на богатството на нашата маса — като беглика и серчима, плащането пжтната повиность въ пари, вноснитѣ и износнитѣ мита и пр. — сж се увеличили съ много по-малкъ процентъ, а именно:

Години	ВЪ Х И Л Я Д И Л Е В О В Е					
	Бегликъ	Серч.	Пжтна повин.	Емлякъ	Патентъ	Вносни и износни мита
1888	5,352	238	1,222	4,404	1,222	7,109
1891	5,687	265	1,295	4,493	1,372	7,764

Ако поминѣтъ на нашето население се бѣ значително подобрилъ, то и добитѣкъ щѣше да има повече, и пжтната повинность щѣше да плаща въ пари, и здания щѣше да гради повече, и търговията му щѣше да се увеличи въ много по-голѣми размѣри. Въ студията си върху бюджетитѣ на България, която се печати сега въ Български прѣгледъ, г. М. К. Сарафовъ констатира печалния фактъ, че половината отъ нашитѣ данъкоплатци прѣдпочитатъ да отбиятъ пжтната си повинность, като работятъ 4 дня — които съ отиване и връщане ставатъ и 6 — отъ колкото да платятъ по 4 лева. Той обръща внимание и върху това съотношение между бюджета на една държава и стойността на внесенитѣ и изнесенитѣ й стоки, като прави едно сравнение, за България само, между разнитѣ години отъ освобождението насамъ. Още отъ лани азъ въ Мисълъ бѣхъ посочилъ, колко по-високо отъ насъ стои въ това отношение една земледѣлческа страна като Норвегия. Ако вземемъ да направимъ едно ново сравнение между България, Гърция и